Ч. 78 (13.027). Львів, неділя 10. квітня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 14·00 „, Піврічно 26·00 „, Річно 48·00 „. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і закор. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

„Нічого нового під сонцем".

Тернопіль, 6. квітня 1932.

Нічого нового під сонцем! Так воно і зі справою національно-територіяльної автономії для українських земель у Польщі, що її висунено у так званій „автономістичній" резолюції президії УНДО на Зізді 25. березня ц. р. і в рефераті ред. В. Мудрого.

Зродилася вона серед інших політичних відносин, як сьогоднішні, в колишній цісарській Австрії в часі весни народів — в 1848 р. — і віднеслася до домагання поділу Галичини на дві окремі провінції, західну польську і східну українську.

Мале порівнання 1848 р. у Львові і 1917 р. в Києві.

Коли тільки упали окови абсолютизму з австрійських народів у 1848 р., перша політична організація галицьких українців, Головна Руська Рада у Львові, вже у першій своїй відозві до українського народу з 10. травня 1848 р. (тоді уживано назви русин — руський) підчеркнула виразно свою національну єдність з українцями над Дніпром, як колишню історично-державну єдність. У дальшій відозві з 17. липня 1848 висунула рішуче домагання поділу Галичини і утворення зі Східної Галичини окремої української провінції в межах Австрії, висилаючи окрему петицію у цій справі до центрального правительства та взиваючи українське населення до масової висилки подібних петицій. На нашому політичному небозводі появилася замітна політична трійця — голова Головної Руської Ради епископ Григорій Яхимович (пізн. митрополит) і його заступники: святоюрський крилошанин о. Михайло Куземський (пізн. холмський епископ) і правник Іван Борисикевич, котрих знаменував великий український патріотизм і чималий політичний хист. Висуваючи національно-територіяльну автономію Східної Галичини, бажали вони створити основи під всесторонній розвій цієї української землі, що моглаб стати базою до дальшого розвитку цілого українського народу.

Не забуто тоді і про пропаганду — так сказатиб про теперішню Женеву з її Лігою Націй. Була це Прага зі Славянським Конґресом у червні 1848. Головна Руська Рада вислала там своїх відпоручників: Івана Борисикевича, о. Григорія Гинилевича й Олексія Заклинського, що висунули і там наше домагання поділу Галичини.

Не заспала вона справи і в першому австрійському державному соймі, де внесла петицію з пятнаціти тисячами підписів за поділом Галичини на дві провінції і депутацію до цісаря Фердинанда з тим самим домаганням. На конституційній комісії кромерижського сойму заступав повищу справу посол епископ Яхимович і багато з його тодішньої промови не стратило ще й нині свого значіння.

Поляки всюди робили перепони — в державному соймі Смолька і Землявковський, в краю Залєський і Ґолуховський. Сойм розвязано, поділу Галичини не переведено, в Австрії вернув абсолютизм і Головна Руська Рада перестала істнувати.

З привернениям конституції і з вибором галицького сойму в 1861 р. відживає знова справа поділу Галичини у петиції українських соймових послів з 13. жовтня 1864 до центрального правительства за переведенням поділу краю. В квітні 1866 р. прийшла ця справа під наради галицького сойму, де її горячо боронили наші посли о. Степан Качала і о. Теофіль Павликів, але справа перепала голосами польської соймової більшости і правительство її не обстоювало.

Остаточно польська шляхта, що творила більшість в галицькому соймі, в р. 1867-8 проголошує льояльність для Габсбурґів і перебирає на довгі літа всю владу в Галичині у свої руки. В Галичині повіяло москвофільською мертвечиною, зневірою у свої сили. Великий політичний клич з 1848 р. поділу Галичини зійшов на довший час з політичної арени.

Поляки думали, що вже раз на все упоралися з українською справою. Спроби т. зв. польсько-української угоди пос. Юліяна Лаврівського з 1869 і т. зв. нова ера пос. Юліяна Романчука з 1890 р. оберталися коло відносно дрібних річей, не торкаючися зовсім дразливої для поляків справи поділу краю на дві провінції.

Віджила вона серед нашого громадянства щойно в останньому десятилітті минулого віку, коли повставші тоді українські політичні партії, радикальна, національно-демократична і соціяльно-демократична поставили у свої політичні програми домагання національно-територіяльної автономії українських земель (Східної Галичини і північно-західної Буковини) в Австрії через утворення з них окремого коронного краю. В останніх десяти роках перед світовою війною цей клич спопуляризовано на тисячах віч і в цей спосіб вкорінився він у найширших масах нашого народу в Австрії. Законодатним шляхом не пробовано його реалізувати, бо на це не було тоді ніяких виглядів.

Так остало до світової війни, а здійснив його доперва тайний додаток до берестейського договору з 9. лютого 1918 р. Але берестейського договору завдяки заходам поляків Австро-Угорщина не ратифікувала і австрійські українці так і не діждалися ніколи своєї національно-територіяльної автономії.

Мимоходом згадати ще варто 1917 р. на Великій Україні. Національно-політичні аспірації Центральної Ради з перших її місяців є без порівнання менші, як подібні домагання Головної Руської Ради у Львові з 1848 р. Тільки обмежена

культурна автономія без якогонебудь сліду національно-територіяльної автономії! І порівнання трійці передовиків Центральної Ради з тодішніх часів — Михайло Грушевський, Володимир Винниченко і Симон Петлюра з галицькою трійцею Яхимович — Куземський — Борисикевич щодо ширини їх національних горизонтів і домагань не вийде на користь першої мимо того, що ділять їх від себе три людські покоління.

Та це тільки мимоходом.

Після програної нами визвольної війни і усталення теперішніх державних кордонів, що перерізують наші землі, виринуло знову питання національно-територіяльної автономії. Виринула вона в Польщі, де опинилася найсвідоміша частина українських земель — Східна Галичина. Головними її речниками були нежиючі нині д-р Володимир Охримович, д-р Степан Томашівський і др Володимир Бачинський. Фільософ-політик Охримович, вчений історик і видний політичний публіцист Томашівський та політик з визначним практичним хистом Бачинський підняли цю справу — головно після відомого рішення Ради Амбасадорів з 14. березня 1923 р. щодо приналежности Східної Галичини. Охримович і Бачинський перепели відповідну автономістичну резолюцію на Зїзді Укр. Трудової Партії у Львові в травні 1923 р.

Започатковано еру політичного реалізму, але передвчасно. Наше громадянство виховане

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 4 kwietnia 1932 r. Sąd Okręgowy Wyział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 68 czasopisma pt. „Dilo" z daty Lwów, dnia 29 marca 1932 r. do Sygn. VI. 1. Pr. 187/32 na posiedzeniu niejawnem w dniu 4 kwietnia 1932 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 28 marca 1932 r. przez Starostwo grodzkie we Lwowie czasopisma „Dilo" Nr. 68 z daty Lwów dnia 29 marca 1932 zawierającego w artykułach 1) „Narodnij Zjizd" w ustępie od słów „narodnij zjizd" do słów „etnografičnoji masy" i od słów „Narodnij zjizd wyskazuje" do słów „ukr. narodu", 2) w artykule „Z dokumentiw czasu" w ustępie od słów „riszennia ce" do końca artykułu zawiera znamiona ad ustęp 1) zbrodnię z § 65 a) uk. i wyst. z § 365 uk. ad ustęp 2) wyst. z § 300 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. z 17. XII. 1862 dzpp. nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów ma na celu ad 1) tendencyjnem i fałszywem przedstawieniem położenia ludności ruskiej w Państwie pobudzić do wzgardy i nienawiści przeciwko jednolitemu związkowi państw. Rzeczypospolitej, ponadto gloryfikowaniem czynów i osób sprawców zachęcić do czynów karygodnych, ad 2) nieprawdziwemi twierdzeniami i przekręcaniem faktów o działalności władz sądowych podniecić do nienawiści, oraz bezpodstawnych zażaleń przeciw tym władzom. Według §§ 487, 489 i 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewodniczący: W. Medyński wr. Protokulant: Dr. F. Kanner wr. Za zgodność: Lipanowicz, starszy sekretarz.

поколіннями в політичному негативізмі, загіпнотизоване недавніми максималістичними кличами не багато мало зрозуміння для твердої політичної дійсности. І травнева резолюція з 1923 р. не стала постулятом нашої практичної політики в Польщі.

Віджила вона у цілій повноті в проєкті президії УНДО на останньому зїзді цієї партії. Не стрінулася вона з таким спротивом, як її попередниця зперед 9 літ. Одержавши „шібера", не стала вона покищо формальним постулятом партії. Її щойно будуть розжовувати по провінціональних закутках. На верхи верне вона тільки вгодом.

І я сподіюся, що вона верне й українське національне громадянство в Польщі обєднається для її здійснення. Чим скорше це станеться, тим краще, бо боюся, щоби у нас не повторився занепад — очевидно mutatis mutandis — що його у політичній ділянці переживало галицько-українське громадянство після 1867 р. напротязі около четвертини століття.

Et haec meminisse iuvabit.

Д-р Степан Баран.

—o—

Японці вертаються.

ЛЬОНДОН, 8. IV. Японська телеґрафічна аґенція „Шімбун-Ренґо" повідомляє, що ок. 1500 японців, які з кінцем січня втекли із Шангаю, тепер вертаються до своїх домів і крамниць у Шангаї. Це доказ, що життя вертається до звичайної норми.

—o—

Пімста на китайськім бувшім цісарі.

ПАРИЖ, 8. IV. ПАТ. У відплату за це, що кн. Пуї згодився приняти становище реґента нової манджурської держави, невідомі люди збещестили гробницю його матері, кн. Таілі, що є на північ від Пекіну. З домовини її вкрали брилянти та жемчуги.

До відома кураторії Л. Ш. О.

Шкільний інспектор проти укр. діточих часописів.

Повітовий шкільний інспектор Станіслав Блонський в Тернополі скликав на день 1. квітня ц. р. конференцію управителів і управительок всіх вселюдних народніх шкіл тернопільського повіту для обговорення ріжних біжучих шкільних справ. Між іншими інспектор Блонський порушив також і справу шкільних бібліотек, забороняючи при цьому якнайгостріше держати у шкільних бібліотеках такі українські часописи: 1) „Світ Дитини", 2) „Дзвіночок", 3) „Наш Приятель" і 4) — навіть! — „Місіонар". Досі ті часописи можна було держати у шкільних бібліотеках, а львівська кураторія деякі з них навіть виразно припоручила давати до читання шкільній дітворі. Сумніваємося, чи інсп. Блонський свою заборону опер на якімсь зарядженні львів. шкільної кураторії, бо на це зовсім не покликувався. Тут сама шкільна влада повинна цю справу вияснити, бо готово дійти до цього, що інспектори тої міри як Блонський, що відноситься дуже ворожо до українців і українського шкільництва, заборонять держати в шкільній бібліотеці якунебудь книжку чи шкільний часопис в українській мові.

Монетарна унія сукцесійних держав.

ВІДЕНЬ, 8. IV. ПАТ. „Н. Ф. Пр." повідомляє з Льондону: Зачувати, що дійсно Франція предложила крім преференцій між 5 сукцесійними державами також монетарну унію. До тієї унії приступилаб: Югославія, Австрія, Румунія та Мадярщина. Фінансові віденські кола вказують, що проект монетарної унії стрінувся би з великими труднощами. Міродатні чехословацькі кола виступили вже проти таких плянів.

—o—

Невдача льондонської конференції.

Конференція чотирох держав у Льондоні радила 7. ц. м. у формі засідань поодиноких делеґацій при участи експертів, що розглядали поодинокі проєкти. Показалися великі труднощі при обмірковуванні клявзулі найбільшого управилеювання, так що конференція не рушила з місця. Тому відбудеться ще її пленарна конференція чотирох держав і рішить відложити наради на два тижні. Сяк чи так, нема вже сумніву, що льондонська конференція не осягнула ніякого успіху і скінчилася зовсім невдачно.

Французька преса стверджує, що конференція чотирох держав у Льондоні розбилася. Якщо в останній хвилині навіть найдеться якась неясна формулка, то ніхто в неї не повірить. Розбіжности в поглядах такі великі, що якби навіть наради перенеслися до Женеви, до ніякого порозуміння не прийде.

Арештували 30 евангелицьких пасторів.

БЕРЛІН, 8. IV. ПАТ. Німецькі часописи повідомляють, що більшовики арештували та заслали 30 евангелицьких пасторів. Арештованих по тюрмах нелюдськи тортурували. Один із пасторів мусів 7 днів і ночей стояти

Троцький рад би до Естонії.

ТАЛІН, 8. IV. ПАТ. Місцева преса повідомляє, що Троцький, якому чехословацький уряд відмовився дати дозвіл на приїзд до ЧОР попросив тепер естонський уряд, щоби позволив йому побути 3 місяці в лікувальній місцевості Парнав. За той час Троцький обіцює не займатися політикою. Скличуть надзвичайне засідання естонського уряду, щоби розглянув цю справу.

Перед зірванням китайсько-японських переговорів.

МОСКВА, 8. IV. ПАТ. Аґенція Тас повідомляє із Шангаю, що там дожидають зірвання китайсько-японських переговорів. Можливе відновлення боїв. Обі артилерії переґруповуються. Китайці відмовляють всяких уступок. До труднощів в осягненні порозуміння причиняється теж становище Японії, що не хоче означити речинця евакуації територій, занятих японськими військами. 10.000 китайського війська прибуло до Ган-Ков, а 9. китайська дивізія стоїть під Шангаєм.

На основі повідомлень із Нанкіну китайська артилерія заняла околичні узгіря, щоби приготовити оборону проти евентуального бомбардування міста японськими воєнними кораблями.

—o—

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 10. КВІТНЯ 1932.

СТ. ЛЕВИНСЬКИЙ. 5)

З Японського Дому.

Екстраваґантна Фльоренція.

Одного ранку свіжої провесни таки приступив до мене:

— Хочете, підемо до Льоншан на перегони? Я радо згодився.

У пезажі поміж попелястими циліндрами, моноклями і серед запаху коней і шкіри, стрінули ми Фльоренцію. Це були перші весняні перегони і Льоншан аж рябів від ясних колірів жіночих одягів і модних у цьому сезоні мальованих японських парасольок.

— Ви тут? — привітав я її. — Якже це — здивувалася Фльоренція, — таж Сокічі заповідав що прийдете разом?

— Я забув вам сказати — виправдувався зовсім незбентежений Сокічі, а потім оплескував усі улюблені коні Фльоренції.

Таким способом пізнав він її життя серед паризького товариства. Він шукав її всюди там, де найбільше нудьгувала. Це виправдувало його присутність, часом навіть робило її бажаною. Але Фльоренція вела ще друге життя, наскрізь примхливе і очайдушне.

Тямлю, одного дня, сидів я зі Сокічім у каварні. Було це місце, де можна було легко стрінути її або когось із її знайомих. Фльоренція вела „кочівниче" життя, ходила з каварні у каварню завсіди в товаристві людей свого окруження. Одинцем рідко „кочувала".

Ми сиділи цього вечора вже доволі довго у цій каварні, вичерпали всі теми розмови і тепер потомлені, прислухувалися неуважно безупинному гомонові, що звичайно анонімний, змінявся нецілково у коротка привитання знайомого або банальну фразу, кинену в наш бік, зрештою без змісту і значіння.

Було вже пізно. Продавці рисунків обійшли майже всі столики, обсаджені випадковими американцями, а лисий драматурґ кинув уже певне з десяток разів стереотипне: „Маю дуже добрі голоси преси. Це дивує мене..." (Не тямлю його прізвища, це був здається латиш). Артист Палісадів поховав уже поза пазуху своїх білих щурів, а руда донька Красіна шукала, як звичайно, когось чи чогось поміж столиками. Ставало нудно і я запропонував Сокічієму піти до дому. Він устав поволі, отягаючись. Надія побачити Фльоренцію не покидала його.

Нараз зауважали ми посеред каварні нове, незнайоме нам явище. Ціле прибране у сірий, заплямлений тренчкот воно наближалося, плило у воздусі, як правдивий опир. Уся голова була у бандажах, а тренчкот вимнятий немилосерно. Ноги босі як у наших предків з епохи камяних печер, правда, більше делікатні. Зява наближалася до нас, ставало ніяково.

— Фльоренція... — шепнув нараз Сокічі, здається ведений інтуіцією закоханого.

— Сокічі... — промовив якийсь невиразний жіночий шепіт.

— Що з вами? — видушив я.

— Пізніше... — благав здушений шепіт.

За хвилинку сиділи ми вже всі троє в авті.

— Що з вами? — питали ми по дорозі.

— Я розбила авто — простогнала Фльоренція.

— Божевілля! — викрикував невгамований Сокічі.

— Добре сталося — шептала Фльоренція — дістану нове.

— Що! — зжахнувся він.

Зпоза бандажів добулося щось ніби квиління кітки. Це був її сміх.

— Болить... — скаржилася знову.

— Що робити?... — репетував Сокічі.

Ми майже винесли її з авта і занесли до її мешкання. Тут служниця приняла нас багатозначним: — Знову!

Ми поклали її на отомані. Сокічі варив чай, а я поправляв її бандажі.

— Фльора, — казав я їй, ви повинні бути обережніші, всі ці екстраваґанції можуть коштувати вас життя.

— Це вийшло так несподівано — казала Фльоренція — я мусіла їхати на невідкладний обід. Була пяна! Боже, яка я була пяна!

— Заспокійтеся — молився до неї Сокічі. Він був перший раз в її мешканні і поводився, наче в церкві.

— І самі вели авто? — я хотів бути суворим.

— А хтож другий?

Я, здається, бачив її невинну усмішку під звоями бандажів.

— Ви знаєте — продовжала за хвилину — наш улюблений коктейль ударить часом несподівано до голови. І завжди, коли найменше цього сподієшся. Таке сталося... Я віхала на дерево і втратила память.

— Оо... — голосив Сокічі. Його очі незвичайно поширилися і він сидів німий, з розкритими устами, як воскова лялька з музею Ґревен.

— Пробудилася на якійсь клініці. Забула всі можливі адреси. І мою власну, розуміється. Памятала тільки каварню. І туди мене відвезли.

— Оо... — Воскова лялька ожила на мить.

Фльоренція була надто вже втомлена. Її руки ліниво доторкалися бандажів, голова падала з боку на бік, обезсилена.

— Будете спати — вирішив я.

Ми вийшли навшпиньки, залишаючи їй гарячий чай, порошки на голову і мрії про нове авто.

(Продовження буде)

Револьта в Новій Фунляндії.

В столиці Нової Фунляндії (англійська колонія в Північній Америці) Ст. Джон кількатисячна юрба заповнила 5. ц. м. площу перед парламентом і вислала делегатів до премієра уряду. Коли конференція протягнулася, занепокоєна юрба добулася до будинку парламенту й почала його нищити. Опісля впала до бюра премієра і не заставши його, побила власних делегатів. Часть напасників пустилася в погоню за премієром, а інші окружили будинок сенату, де забарикадувалися посли. Облога тревала цілу ніч. Місто находиться в руках повстанців. Нарід грабує харчеві склади й державні магазини спірту. Влада вислала туди кораблі з військом. Причина револьти покищо не знана.

—o—

В справі счеркнення репарацій.

БЕРЛІН, 8. IV. ПАТ. Бюро Вольфа оголосило комунікат, в якому з приводу розмов Мекдональда з Тардіє і покликуючись на міродатні британські кола заповіло, що на льозанській конференції прийде до счеркнення репарацій. В Британія узалежнила це від невисування Німеччиною справи ревізії версайського трактату.

Митрополит Шептицький проти „католицьких партій“.

Чи може істнувати політична католицька партія? — Політичні світогляди католиків. — „Душпастирське благоразумиє“. — Хто причинюється до „дезорґанізації, розбиття і внутрішньої боротьби“ католиків?! — „Католики-нехристіяни можуть католиків удавати, але католиками не є“. — Укр. Кат. Союз і політика.

Під наголовком *„Український Католицький Союз і політика“* появилася в останньому (14-му) числі „Мети“ на цілій 1. сторінці надзвичайно знаменна стаття В. Е. Митр. Шептицького. Ця стаття бо немилосердно й рішуче осуджує усяких політиків-католиків, які афішують свою „власну“ „католицьку партію“. Деякі моменти просто сензаційні. Цей голос Владики матиме напевне великий вплив на оздоровлення українських національно-політичних відносин. Тому передаємо ту статтю у цілости. — *Ред.*

Вже в понятті самого католицизму чи універсалізму міститься заперечення того, що можна назвати партією. Католицизм це загал, це цілість, а партія це лише якась частина. Тому то всі католики світу прийняли тезу, що *не може бути політичної католицької партії* і що католицизм і політика це два слова, які, разом злучені, містять у собі **contradictionem in terminis**. Німецьке Центрум, або італійське **partito popolare** уважають політичною католицькою партією лише ті люди, які оцінюють їх надто поверховно, судять на них надто здалека. Німецьке Центрум це політична партія з точно означеною політичною програмою. Що правда, це партія, яка переважно складається з католиків. Однак, поруч католиків, має вона в своїх рядах також і протестантів, а навіть жидів, та з другого боку є німецькі католики, які не погоджуються з політичною програмою Центрум і тому належать до інших парляментарних угрупувань. Німецьке Центрум застерігається навіть проти назви католицької партії, уважаючи себе за партію наскрізь політичну. А те, що в тій партії згуртувалася більша скількість католиків, зробив припадок, а саме боротьба Бісмарка з католицькою Церквою. У наслідку тієї боротьби багато католиків згуртувалося у цій партії і вона, поруч чисто політичної програми, прийняла ще програму оборони віри і католицької Церкви проти переслідувань Бісмарка.

Подібна ситуація повторилася також і в Італії. Заки фашисти зайняли Рим, народня партія, або т. зв. **partito popolare**, мала свою питому соціяльну і політичну програму. Поруч тої програми вона поставила собі за завдання боротися також зі соціялізмом, масонерією і комунізмом в обороні Церкви. Ось так з партії чисто політичної вона стала в очах загалу політичною партією католицькою.

Ці два приклади з життя католицьких громадянств останніх часів скріпили в католицьких соціольоґів тезу, тепер загально прийняту, що католицька партія з якоюнебудь точно означеною політичною програмою є суперечністю сама в собі. І справедливо: кожному католикові вільно належати до якогонебудь партійно-політичного угрупування, якого програма не є противна католицькій етиці чи вірі. Отже католик може бути монархістом, конституціоналістом, демократом, принципіалістом чи угодовцем, а навіть в деяких вимімкових обставинах, екстремістом. Навіть такі принципи католицької Церкви, як послух для законів і духовної чи світської влади, є теоретично окружені такими умовами і застереженнями, що в практиці можна знайти в кожній державі чимало законів, які не зовсім обовязують католиків і є багато випадків, в яких вони тих законів не доконче обовязані слухати. Навпаки, не є виключені випадки, в котрих католики можуть тим законам і тим владам противитися. Значить, навіть те, що називаємо леґальністю, не все належатиме до тих принципів, які безумовно і всюди обовязують католиків. Представляючи річ лише у загальних начерках можемо сказати, що всі закони, противні Божому і природньому законові, всі закони несправедливі і для громадянства чи народу шкідливі, не є в очах католицької доктрини обовязуючими законами, хоч зовнішньо мають зверхній вид законів та є відповідними державними установами як закони усанкціоновані. Легко навести багато поважних католицьких богословів, а певно й Отців Церкви, на потвердження тої тези. Що більше, істнують такі суспільні тягарі і т. зв. закони пенальні, котрі можуть бути в деяких особливих випадках такі важкі, або такі несправедливі, що католикам можна звільнювати себе від них, а також боронити інших перед ними. Щож і говорити про справи, які не мають ніякого звязку з християнською етикою і про які цілком ясно можна мати кожному християнинові таку чи іншу думку.

І тому, коли католики згуртуються в якусь партію, у якій приймають деякі політичні тези, байдужі для католицької віри, себто, коли вони створять політичну партію консервативну чи демократичну, праву чи ліву, то тоді *така партія не має права назвати себе католицькою по суті*, бо обставина, що більшість її членів булиб католиками, не дає їй до того права. Колиж Церковна Влада дає ініціятиву, або запрошує вірних брати участь у якійсь акції, то тоді душпастирські вимоги і найпримітивніше душпастирське т. зв. благоразумиє вимагає від представників цієї духовної Влади, щоби вона відділила католицькі принципи від принципів політичних, і щоби всякими засобами берегла католицькі орґанізації перед прийняттям, скажу, навіть перед впливом, якихнебудь політичних принципів. Католицька орґанізація мусить бути далека від усіх тих принципів, бо інакше наражується на те, що замість бути орґанізацією католиків, *причинюється до їх дезорґанізації, до їх розбиття, до внутрішньої боротьби*, замість іти по лінії християнського католицького духа, йде проти того духа.

Така орґанізація, що є *по суті політичною* орґанізацією, а називає себе католицькою, вводить *замішання в ряди католиків і шкодить Церкві*. І кожний представник Церковної Влади повинен католиків остерігати, що така орґанізація, хоч зложена в переважній частині з католиків, в дійсності католицькою орґанізацією не є. Представники Церковної Влади є звільнені від обовязку звертатися з такою пересторогою хіба тоді, коли для всіх є очевидним факт, що якась орґанізація, яка хотіла би називатися католицькою, не є навіть християнською, бо тоді кожному і без перестороги Церковної Влади ясно, що *католики не — християни можуть католиків удавати, але католиками не є*. Відомо, що слово „католик“ є тільки скорочення довшої, і длятого рідше вживаної назви „християнин-католик“. Тому, коли появиться партія, яка сама себе, або яку загальна опінія назве партією католиків-атеїстів, ось як відтінок французької акції Мора, тоді кожний католик розуміє, що тут річ іде про зовсім інший католицизм, аніж той, на якому основується католицька Церква. Отже, щоби католицької думки в опінії загалу не понижувати і не звязувати її з елементами для неї зовсім чужими, кожна *католицька* орґанізація мусить берегтися, щоби до своїх католицьких принципів не вмішувати принципів політичних. Вона може поодиноким своїм членам дозволяти вести політику, яку хотять, але всі разом, як окреме тіло, як орґанізація, вони мусять стояти понад усіми партіями, понад усіми політиками.

Сказане відноситься перш усього до тих проблем буденщини, які з дня на день міняються та які можуть загнати у завзяті спори навіть католиків. Бо щож по-правді називаємо словом „політика“? На нашу думку значіння, яке ми тому слову можемо сьогодні надати, є хіба таке: безліч тез, засобів, метод, навіть однодневних принципів, які примінюють в життю люди, що займаються публичними справами. До тих політичних тез подібні є інші тези, які в політиці називають політичними, а які не все для даного народу мають значіння політичне. До таких тез зачисляємо всі ті, що їх якийсь нарід одноголосно приймає, хоча другий нарід може їх в даному випадку відкидати. Для прикладу: приналежности до української нації волиняків, або холмщаків і поліщуків українці не вважають для себе тезою політичною, бо всі вони у тій тезі однодушні, хоч поляки уважають її політичною.

Всі ті завваги відносяться і до Українського Католицького Союзу. Укр. Кат. Союз це орґанізація українців-католиків, заснована на поклик Галицького Митрополита. Вона не має ніякої політичної програми і ніякої політичної програми прийняти не може так довго, як довго політичні програми ділять поміж собою українців. Зате Український Католицький Союз може приймати такі основні тези, які лише для чужинців є політичними, а які для нас такими не є, бо на них весь український народ годиться, ось напр. теза, що будемо „на всіх ділянках народнього і політичного життя законними засобами здобувати для нашого народу щораз то більшу культуру, добробут і права“ і що до того будемо змагати „в політичному життю“. Тому не буде противитися вгорі наведеним словам те, коли скажу, що Укр. Кат. Союз не має і не може мати своїх партійних політичних програм і цілей та що його цілью і програмою є зєднати всіх в одній праці для добра українського народу в християнсько-католицькому розумінні.

† *Андрей, Митрополит.*

Економічний огляд.

„Дніпрельстан“ уже готовий.

На 1. травня ц. р. назначили святочне отворення „Дніпрельстану“. Радянська преса подає, що в характері гостей візьме в ньому участь велика кількість запрошених закордонних інжинірів.

Інфляційні тенденції в Польщі.

Нарошно спричинена або що-найменше зручно використана „валютова катастрофа“ й і корисні наслідки в Англії розбуджують у декого завість. І так впр. проурядовий журнал „Господарка Народова“ в ч. 6. делікатно пропагує інфляцію в Польщі. В статті „Дефляц'я чи інфляція“ читаємо між іншим ось-що: „Розумні та осторожні інфляційні операції моглиб отверезити настрої, а також злагіднити наслідки крізи через оживлення господарського життя емісійним банком“. Прочитавши такі міркування годі повірити визначному польському економістові Глівіцові, який у великодному числі краківського „Часу“ переконує польських громадян, що „наша валюта справді мурована“ і рівну щодо твердости валюту бачить тільки у Франції та Голяндії.

Слід ще зазначити, що проф. Рибарський у рефераті виголошеному щойно перед ендецькими парляментаристами, обвинувачує соціялістів, як завзятих прихильників іфляції гроша в Польщі.

Хліборобство та штучні погної.

Катастрофальна нерентовність сільського господарства а через те його екстензифікація, спричинила те, що польська продукція суперфосфатів спинена. Мала надія навіть на те, аби в більшому розмірі можна збути фабричні запаси. Як страшно впала консумція суперфосфатів — найкраще вкажуть нам отсі цифри: коли означимо консумцію в р. 1929 — цифрою 100, то збут у р. 1930 впав на 61, а в р. 1931 на 32. Уряд пробує тепер через фінансовання розпродажі штучних погноїв за посередництвом цукроварень збільшити їхній збут.

Лодзь і китайський ринок.

У вислід; бойкоту японських текстильних товарів лодзькі фабриканти ввійшли на китайський ринок. Польський уряд бажав би, щоби Лодзь завела в Шангаю власні консигнаційні склади. (Як відомо польські текстильники мали вже такі склади в Китаю, але мусіли їх зліквідувати через спад вартости срібла і конкуренцію). Обороти покищо ще невеликі, але Лодзь має надію швидко їх збільшити. „Польска Господарча“ обговорюючи в останньому числі ролю Далекого Сходу в польській торговлі пише, що слід полякам скористати з нових тамошніх змін, і повести енергійну акцію, аби заняти в китайському імпорті поважніше місце.

Польсько-радянська торговля.

Оголошене щойно звідомлення польсько-російської Торгов. Палати в Варшаві подає цікаві цифри. З них вибираємо тут кілька найважніших із торговельних взаємин Польщі з СРСР. у 1931 р. І так: Польща вивезла на територію східного сусіда товарів у вартости 125.3 міл. зол., натомість СРСР. у Польщу тільки за 36 міл. зол. — себто білянс для Польщі активний на 89.3 міл. зол. У вивозі Польщі домінують залізні фабрикати (90%!), у вивозі СРСР. залізні руди і споживчі предмети. Очевидно в цьому році торговельний білянс матиме зовсім інший вигляд через те, що не можна експортувати до СРСР. виробів шлеського гутництва. Польська преса з великим неспокоєм записує великі замовлення СРСР. у Німеччині на доставу залізних виробів (300 тис. тон уже замовлено, а достава дальших 200 тис. тон має бути доручена в найближчих днях).

Компензаційний договір між Югославією і Польщею.

Це вже шестий з черги договір. Польський Тютюневий Монополь зобовязався у ньому закупити в Югославії тютюн у вартости 60 міл. динарів у заміну за югославянські замовлення для польського промислу в тій самій висоті. Годиться зазначити, що Польща тютюну не потребує, бо на цілі літа має вже запаси, які внаслідок принятої тепер системи компензацій у міжнародніх взаєминах мусить ще збільшити.

„Синдикат експорту худоби“ у Варшаві близький ліквідації.

Труднощі, які надибує Польща у вивозі худоби за кордон (гол. Відень), захитали теж центральною організацією, що тим вивозом кермує. Покищо Синдикат працюватиме далі, але зі скороченим бюджетом і швидко мабуть відступить своє місце ширшій організації, яка обєднає теж експортерів різаних звірят. Дир. Ярослав Литвинович зрікся свого становища і його резиґнацію остаточно принято. Згідно з ворожбою голови ради б. мін. Ґосціцького, Польща не вивезе в цьому році більше ніж 150.000 штук худоби (в р. 1929 — 800 тисяч).

Глибина господарської депресії в ріжних державах.

Хоч стан крізи пливкий і в ріжних державах раз сильнішає то знов слабне, все таки поодинокі його фази не міняються з дня на день. Тому не можна дивуватися спробі означити стан депресії у поодиноких державних організмах, яку зробив Нім. Інститут для Дослідів Конюнктури. Цей Інститут добачує з погляду крізи чотири групи держав: 1) такі, де кріза більшає (Німеччина, Польща, Франція), 2) такі, де вона „стабілізувалась“ (Бельгія, Італія і деякі інші европ. краї, крім того Півч. Америка і Канада), 3) такі, де ознаки поправи майже непомітні (Мексик, Болівія, Перу), 4) такі, де замічається уже деяку поправу (В. Британія, Індії, Австралія, Бразилія, Венецуеля). На жаль ми попали в найгіршу групу.

Сірниковий трест валиться.

Після самогубства Івара Кріґера загрожене ліквідацією як цілости і його велике подивугідне діло: сірниковий трест, що розсівся за життя свого творця в 40 державах і розпоряжав 160 фабриками. Читаючи ці вістки, мимоволі нагадуєте могутній концерн Стіннеса та сумний кінець цього концерну після його смерти.

Канада і справа іміграції.

На недавньому засіданні канадійського парляменту міністер праці та еміграції В. А. Гордон доказував необхідність отворити державні кордони для напливу нових робітничих сил. Він сказав: „Тільки через побільшення кількости населення може Канада вирівняти державні довги. Десять міліонів населення цього не зробить“. Якби слова міністра найшли відгук (що очевидно є малонадійне), то був би це для Европи факт першорядної ваги, бо влекшив би розвязати траґічне питання безробіття.

В. Н—вич.

Бесарабія під водою.

З Букарешту прийшли вістки, що північну Бесарабію навістила велика повінь. Дністер виступив із берегів. Більше як 200 сіл під водою, населення рятувалося човнами та тратвами. Згинуло чимало людей в ріках. Сотки хат і будинків забрала вода з живим і мертвим інвентарем. Поля залиті, тому мабуть не буде ц. р. врожаю. Містечко Сорока під водою. Багато людей на дахах домів жде рятунку.

В глибині семигородських Карпат виляли гірські ріки; заподіяли великі шкоди. Досі є вістки про шість випадків смерти, та в гірських ріках згинуло певно більше людей. Місцевість Клюй залила вода.

Перед Страсним Тижнем.

Новий „Божий Гріб“ у Волоській Церкві.

Цього року в „Страсному тижні“ громадянство Львова зможе вперше оглядати свіжо-закінчену мистецьку працю „Божий Гріб“, що буде поміщений у каплиці Волоської Церкви. Праця ця була подумана і почата ще пок. мистцем *Петром Холодним*, якому передучасна смерть не дозволила її виконати. Покійний встиг викінчити тільки два образи, що входять у цикль „Мук і воскресення Христа“, а саме перший із цього циклю „Христос на Оливній Горі“ і останній „Воскресення Христове“. Пять інших образів із задуманого Покійником циклю компонував і виконав арт. *Василь Дядинюк*. Твір цей, виконаний у візантійському стилі, стане без сумніву поважним вкладом у нашу церковну малярську скарбницю.

Волоська церква за останні роки придбала вже кілька високомистецьких творів пок. Петра Холодного, а саме, три вітражі і два образи (Серце Христове, Св. Йосафата і Володимира Великого). „Божий Гріб“ є черговим цінним надбанням. Всі ці здобутки завдячує ця стара історична львівська церква невтомним заходам та енерґії теперішнього свого пароха *о. крилошанина Лопатинського*, який, не зражуючись ніякими труднощами ні перепонами, бажає цій нашій львівській святині надати й у внутрішньому вигляді характер гідний її великих історичних традицій.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

КАНДИДАТ НА ПРЕЗИДЕНТА НІМЕЧЧИНИ У МОСКВІ.

МОСКВА, 8. IV. ПАТ. Приїхав тут на наради Мопру комуністичний кандидат на президента Німеччини Тельман.

ЗАВОРУШЕННЯ В ДАМАШКУ.

ЄРУСАЛИМ 8. IV. ПАТ. У звязку з набоҐрами під час заворушень убили й ранили багато людей.

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІЛСУДСЬКИЙ ВЕРТАЄТЬСЯ.

Райтерове Бюро повідомляє, що Пілсудський небаром покидає Єгипет і за 4—5 днів буде вже в Льондоні.

Польська Аґенція Телеграфічна заперечує чутку, буцімто Пілсудський поїде до Льондону.

ЛІКВІДАЦІЯ М-СТВА ПОЧТ І ТЕЛЕҐРАФІВ.

З Варшави повідомляють, що тепер розглядають проект комісії для усправнення адміністрації, який касує міністерства. Крім фузії м-ства прилюдних робіт, комунікації, рільництва та зем. реформ передбачують скасування м-ства почт і телеґрафів і м-ства праці та сусп. опіки. Аґенди тих м-ств передадуть іншим м-ствам. Рівночасно передбачують **утворення м-ства самоврядування.** Розглядають теж проект скасування орґанізації міністерств і начальників виділу, а на місце того створять ґрупи з керманичами рефератів.

ДАЛЬШЕ ПЛАТИТИМЕМО ЗАЛІЗНИЧУ ДОПЛАТУ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

У звязку з продовженням акції нач. комітету для справ безробіття міністр комунікації постановив удержати й дальше в користь безробітних доплати до особових залізничих білетів і товарових посилок. Доплати обовязуватимуть до 15. жовтня 1932 р.

ПОЧТОВА ТАРИФА.

Тому, що від 15. квітня скасували почтові доплати для безробітних, почтова тарифа буде така:

За звичайний місцевий лист до 20 грамів: 15 сот., замісцевий 30 сот., почтова місцева картка 10 сот., замісцева 20 сот., друки 5 сот.

Оплата за поручення 60 сот., так що лист поручений у краю коштуватиме 90 сот., оплата за експрес 80 сот., отже поручений експрес коштуватиме 1.70 зол., звичайний експрес 1.10 зол.

ПОДЕШЕВІЮТЬ ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

ВАРШАВА, 8. IV. ПАТ. Видавці шкільних книжок, що гуртуються в секції при Польськім Т-ві Видавців книжок постановили знизити ціни шкільних підручників від 10—20 проц. сьогоднішніх цін. Знижка обовязуватиме від 10. квітня 1932.

ЗНИЖКА ЦІН ЕЛЄКТРИКИ.

Комісія підприємств м. Львова радила над бюджетом водопроводних заведень і освітлення. В дискусії над знижкою цін електричної струї промовляв р. Говикович. У висліді постановили знизити ціну електричної струї на 6 сот. від кільовата для приватних відборців.

З ДЖАҐАНОМ НА ЖІНКУ.

При вул. Зеленій 93. у Львові 52-літній Петро Процик у суперечці поранив тяжко джаґаном свою жінку Юлію. Завдав їй багато ударів у голову та по руках, так що непритомну, з нарушенням мізком забрали її до шпиталю. Процика арештували.

ГІТЛЄР НЕ НАЗИВАВСЯ ГІТЛЄР.

Віденська „Зон унд Монтаґсцайтунґ“ повідомляє, що назвище Адольф Гітлєр не є автентичне. Гітлєрів батько звався Шікльґрубер і змінив назвище, щоби одержати спадщину.

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** вул. **Хорушина 5.** (біля кіна „Аполльо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 6 зол. 786 81—100

— **„Distinction" Косметичний Кабінет,** Львів, вул. Коперника ч. 42 а, II. п., Телеф. 72—18. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, вигладжує і відмолоджує церу, усуває плями, вольотоки, весняки, червоність шкіри etc.) чисто **індивідуально.** Уживає найновіших метод найліпшими косметичними засобами, під гарантією **нешкідливими.** Ціни дешеві, для ПТ. урядничок і студенток знижка. Години принять в д. 10—14 та від 15—19-ої. 1608 5—10

— **Продовжуємо продаж книжок** по знижених цінах до кінця квітня. Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові Ринок 10, Книгарня Т-ва „Просвіти" у Львові вул. Руська 1, Книгарня „Рідної Школи" у Львові вул. Сикстуська 20, Українська Книгарня й Антикварня у Львові, вул. Рутовського 22. 1624 4-4

— **Чи Ви бачили вже** нові весняні моделі на виставі в одинокому українському магазині взуття „КОМЕТА", Львів, Ринок 21? А до того це і нечувано низькі ціни? 12—?

— **1. травня — Великдень!** Всі купуємо цього — так як кожного попереднього року — знамениті вуженини і мясиво всіх родів — першорядної якости — у нормальних цінах — тільки у Ф-ми **Теодор Пявка, Львів, ул. Руська 16.,** тел. 59-74. 1670 1—10

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє число „Діла" (77) сконфіскувало гродське староство за 7 кінцевих слів другого уступу передовиці п. з. „За політичний реалізм". Це вже 10 конфіската нашого часопису в цьому році.

— **Судовий процес проф. К. Студинського проти дир. П. Постолюка та Редакції „Діла".** Дня 12. квітня ц. р. відбудеться у львівському окружному суді розправа проти директора „Червоної Калини" Петра Постолюка та редакції „Діла" в звязку з відомим „Отвертим листом до акад. Студинського", поміщеним свого часу на сторінках „Діла". Дир. Постолюка заступатиме д-р Степан Шухевич. Редакцію „Діла" пос. д-р Степан Біляк.

— **Розвязання Соколів.** Борщівське староство чогось то дуже завзялося на українських Соколів. Останньо розвязало тво „Сокіл" в Цингавах за те, будьтоби воно не робило вправ, не мало відповідних приладів та будьтоби в дні 1. листопада м. р. уладило панахиду за поляглих українських стрільців. Однак все це не відповідає правді. Проти розвязання внесено рекурс.

— **Зловживання при війську.** Окружний суд у Львові розглядав справу Маріяна Команека, був шого підстаршини польської армії, що як контрактовий урядник збройної складниці і буджетовий референт присвоїв собі коло 2.000 зол. на шкоду державного скарбу і 1.500 зол. на школу Каси хорих. Команека засудили на 4 місяці вязниці з припиненням.

— **Розцвіт тайного горівчаного промислу.** На терені скарбового уряду в Бродах викрили в 1928 р. три тайні горальні, в 1929 вісім, в 1930 десять, а в 1931 — 140. В цьому році розвій тайного горівчаного промислу йде вже в головокружному темпі, бо в перших трьох місяцях викрили аж 244 тайних горалень. На думку контрольних органів державних монополів тайне горальництво зменшиться в літніх місяцях, коли населення занятe пільними роботами.

— **Град у Жовкві.** 8. квітня передполуднем упав у Жовкві град із хуртовиною, що заподіяла великі шкоди. Вихор зірвав кільканадцять дахів, ушкодив багато коминів і мурів і поперевертав дерева та телеграфічні стовпи з дротами. Вибив багато шиб у вікнах. Вулиці міста засипані румовищем, розбитим склом, цеглами і дахівками. Жертв у людях не було, хоч на базарі тоді був великий рух. Шкоди є на яких 20.000 зол.

— **Смерть у вогні.** В загороді Гринька Романчука в Колтові пов. Золочів вибухла пожежа, що знищила хату, стодолу, дві шопи, стайню та весь господарський інвентар. В часі ратункової акції втратила життя 19-літня донька господаря, Олена, що не зважаючи на перестороги вбігла до горіючої хати, щоб ратувати річи, однак від горяча та диму зімліла.

— **Дрібні вісти.** У Варшаві арештували інжиніра Фокса під замітом шпіонажі в користь сусідної держави. — Селянську касу в Олеську пов. Золочів обікрали злодії, забравши коло 2.500 в долярових банкнотах. — На залізничому двірці в Золочеві арештували Олександра Джуау з Вороняк за крадіж валізки з дорогоцінними річами на шкоду майора Вайса з Бродів. — У Варшаві кинувся з 5-го поверху власного дому В. Пакульський, власник кількох кольоніяльних склепів, і погиб на місці.

— **Сензаційна крадіж.** В справі арештування інж. Ром. Земкевича у Варшаві виходять на яву сензаційні подробиці. Інж. Земкевич, бувший урядовець найвищої контрольної палати та колишній старшина царської армії, займався в останньому часі літературними студіями, приготовляючи наукову працю про звичаї литовців, білорусинів і татар. Недавно він зголосився в міністерстві освіти й запропонував продажу автографу Адама Міцкевича для національної бібліотеки, мовлячи, що роздобув його в часі війни в околиці Чуднова на Волині. За цей автограф заплатили йому 100 зол. Кілька днів пізніше інж. Земкевич заофервував за посередництвом третьої особи на продаж лист Ципріяна Норвіда. Цим разом директорові музею Дембі справа видалася підозрілою і він викрив, що автограф Міцкевича і лист Норвіда вкрадені із Раперсвільського музею, куди Земкевич заходив, глядаючи за матеріялами до своєї праці. Переведена ревізія викрила в його мешканні ще деякі річи з того музею. На тій основі інж. Земкевича арештували й відставили до вязниці. В товариських і наукових колах, серед яких обертався арештований, цей скандал викликав величезну сензацію.

— **Страшний воєнний винахід.** Американський сенатор Фрезір зажадав від конгресу у Вашингтоні, щоби створити тайну комісію, яка розглядала би винахід американця Барльова, що позволяє нищити вогнем предмети на віддаль 1000 миль. До обслуги апарату Барльова треба кілька осіб і ділання його страшне, бо в короткому часі може знищити мости, воєнні кораблі, військо і т. п. у промірі 1000 миль. Барльов зробив уже кілька менших винаходів у цій ділянці.

— **Мистецька вистава.** Т-во Прихильників Мистецтва у Львові (будинок Промислового Музею, вхід від вул. Дідушицьких) уладило виставу образів бл. п. Адама Висоцького. На виставі переважають портрети, в яких передчасно померший мистець визначався, а поприи них складаються на цілість пейсажі, релігійні та баталістичні композиції. Окрему салю займають образи Г. Лянгермана. Вистава відкрита щодень від год. 10—13.

— **Заходом „Укр. Гігієнічного Т-ва" у Львові і „Порадні Матерей"** відбудеться в неділю, 10. ц. м. в год. 12.15 вполудне в салі „Укр. Бесіди" (Нар. Дім) виклад д-ра Василя Куцика: **„Конституція і спадковість а туберкульоза".**

— **Загальні Збори Тов. „Сокіл-Батько"** відбудуться в неділю дня 10. квітня ц. р. в год. 10. рано в домівці при вул. Руській 20.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 8 IV 1932 за масло експортове та десерове пріма 3·20 зол., за літру молока 18—20 сот. літру сметани 1·10 зол копу яєць 3·50—3·70

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": *„КАРАМАЗОВ"*.

Хто не читав цієї могутньої повісти, що могла би своєю лявою пристрасти та подувами ніжности огріти десять великих творів, матиме цілком хибний погляд про Достоєвського на підставі такої фільми. (На щастя, фільми не істнують на те, щоби вчили людей літератури). Заголовок „Карамазов" може робити враження, що це скорочена форма оригіналу „Брати К.", тимчасом він торкається тільки одного брата, Дмитра, що є тут головною дієвою особою. Бачимо тільки один дуже звужений мотив з усієї повісти: роман Дмитра Карамазова з Грушенькою. Всі інші особи та їхні перипетії навіть не використані як епізоди або як тло для цієї великої трагедії. Закінчення попросту кіново-конвенціональне.

Зате самі актори дуже добрі, у грі і як типи, Кортнер має багато звіриної сили та природности. Анна Стен — ідеальна в вигляду Грушенька. Расп. якого, на жаль, бачили ми так рідко останніми роками, має завсіди капітальну міміку.

КІНО „ПАЛЯС": *„КНЯЗЬ БУБУЛЬ"*.

Джона Мільтона знаємо з фільми „Король бульварів"; комізм його появи у куцій постаті з довгими руками та короткими ногами, предурній міні та дуже інтеліґентних живих очах. Він найшов свій „жанр" — грая необтесаного, дотепного та хитрого вуличника, що через непорозуміння попадає на якийсь час у ролю аристократа. Його поведінка у чужім середовищі творить сміховинний контраст. А щоби програма фарси була більше ріжноманітна до неї додані сцени із кабаретового театру. *м. р.*

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Юрій Федорчук, студент II. року прав, член Кружка Студентів Українців у Вильні, помер дня 25. березня ц. р. в 22 році життя. Похорони відбулися дня 28. березня ц. р. у Вильні. В. Й. П.!

—o—

СПОРТ.

„УКРАЇНА" — „ЛЕХІЯ".

В неділю, 10. ц. м., розіграє „Україна" **перші свої** змагання в цьому сезоні з бувшою ліговою **дружиною** „Лехії". Як зачуваємо, дружина „України" **виступить** до цих змагань скріплена кількома позальвівськими змагунами, як Лапчуком („Погонь" — Стрий), Фільваровим („Стрийка"), Новицьким і іншими. **Змагання відбудуться на** грищі „Гасмонеї" в год. 11.30.

С. Т. „УКРАЇНА" У ЛЬВОВІ

повідомляє своїх членів, що домівка Т-ва є при вул. Косцюшка 5/I. Сходини членів в неділі, понеділки, четверги і суботи від год. 17.

Провідником секції копаного мяча на 1932 рік вибрано п. Ореста Радловського і створено Спортову Комісію в складі: пп. інж. Шепарович Лев, Терлецький Гриць і Конашевич Степан, яка враз з провідником завідуватиме спортовою ділянкою секції.

Театри.

Театр ім. Тобілевича (Кооператива Український Театр у Львові). Саля „Ціркуня": Реміси. Палята, Стрілецька пл. 7.

Неділя, 10. IV. год. 3.30 попол. „Розведена", оперета на 3 дії Фаляя.

Неділя, 10. IV. год. 7.45 веч. „Пан директор", комедія на 3 дії Біссона та Карре.

Львівський Український Театр „Цівркун":

Стрий, саля Нар. Дому.

Субота, 9. IV., год. 8. веч. „Бо хто не ризикує". Ревія в 13 точках.

Неділя, 10. IV., год. 8. веч. „Біда біду перебуде", Ревія в 14 точках.

Білети можна набути скоріше в Нар. Базарі, а в день вистави від год. 10-ої, при касі.

Великий Театр.

Субота, 9. квітня год. 7.30 веч. „Люди в готелі".

Неділя, 10. квітня, год. 3.30 попол. опера „Ловці жемчугів".

Неділя, 10. квітня, год. 7.30 веч. „Дяди".

Театр Ріжнородностей.

Субота, 9. квітня, год. 7.30 веч. „Мезальянс".

Неділя, 10. квітня, год. 3.30 попол. „Роксі".

Неділя, 10. квітня, год. 7.30 веч. „Мезальянс".

Кіна.

АПОЛЬО: „Карамазов" (Фріц Кортнер), на основі Достоєвського.

КАСІНО: „Опир Парижа" (Джон Гільберт).

КОПЕРНИК: „Хай живе свобода!"

ЛЕВ: „Ватерльо-бридж".

МАРУСЕНЬКА: „Хай живе свобода!"

МІРАЖ: „Натхнення" (Ґрета Ґарбо).

ОАЗА: „Співачка зі завулка".

ПАН: „Дівча з Пратеру". „Циганський хор".

ПАЛЯС: „Князь Бубуль" (Дж. Мільтон).

ПАСАЖ: нечинний.

ПРОМІНЬ: „Парада кохання".

СОНЦЕ: „Чорна коверта".

СТИЛЕВЕ: „Севілля місто кохання" і комедія „Лярі й Гарді".

УТІХА: „Поворот" (Бенкрофт). „Любовні авантюри" (Гарі Лідтке).

ХИМЕРА: „Мароко" (Марлена Дітріх).

Програма радіо.

Неділя, 10. квітня 1932.

Відень (517,2) 11.00 Концерт. **Міляно** (331,4) 21.00 Опера. **Штрасбург** (345,2) 21.30 „Ле Сальтімбанк", опера. **Льондон** (261,5) 22.05 Гайднів вечір. **Гельсінґфорс** (368,1) 17.35 Пісні, Мальмі Вільпуля. **Букарешт** (394,2) 20.00 „Краї Ну", ком. опера. **Стокгольм** (435,4) 14.00, 16.00, 17.00, 19.00 Концерт і 22.00 Музика. **Рим** (441,2), 20.45 Концерт. **Прага** (488,6) 20.30 „Ля Фінта Джардінієра", оп. Моцарта. **Рига** (525,4) 17.30 Студентські пісні. **Ленінград** (1000) 9.00, 14.00, 14.30, 18.30, 19.00 Концерт. **Осльо** (183) 10.30 Концерт. **Париж** (1724,1) 21.00 Легка музика.

Понеділок, 11. квітня 1932.

Рим (441,2) 17.30 Скрипковий концерт. **Відень** (517,2) 19.35 „Серце", опера Пфіцнера. **Кеніґсвустергавзен** 20.00 „Кавалерія рустікана". **Франкфурт** (360,6) 20.05 Симфонічний концерт. **Братислава** (278,8) 22.20 Циганська музика. **Міляно** (331,4) 21.00 Концерт. **Гельсінґфорс** (368,1) 19.45 Пісні, Оляві Перті. 20.25 Естонські пісні. **Берлін** (419) 21.20 Ліст, концерт. **Стокгольм** (435,4) 17.00 Концерт солістів. **Будапешт** (550,5) 20.15 Концерт фільгарм. **Ленінград** (1000) 14.30 Концерт, 18.30 Трансм. з фільгармонії. **Москва** (1481) 3.50 Тр. опери. **Париж** (1724,1) 21.00 Пер Ґінт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 10. квітня 1932.

12.10. 20.15 Трансмісії. 16.20 Грамофон. 16.40 Відчит. 16.55 Грамофон і „Сільва рерум". 17.15 „Забава та вміння бавитися", відчит. 17.30 „Розвиток нар. мистецтва", 17.45 Концерт. 19.00 Всячина. 19.20 Програма на найбл. день. 19.25 Три знаки питання. 19.40 Спортовий комунікат. 19.45 Авдиція. 20.30 Концерт мандолістів.

Понеділок, 11. квітня 1932.

11.45 Перегляд преси. 12.10 Ґрамофон. 13.10 Метеор. комунікат. 16.05 Трансмісії. 16.20 Франц. лекція. 16.40 Грамофон і „Сільва рерум". 18.30 Всячина. 19.55 Жид. нар. пісні. 20.15 Прес. рад. денник. 20.30 Творче життя в новій Палестині. 23.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Пригадка. Загальні Збори Т-ва „Українська Захоронка" у Львові відбудуться дня 11. квітня в год. 5. веч. в салі „Бесіди", Рутовського 22.

На „Рідну Школу" зложили ВП.: Проф. Дмитро і Ольга Греголинські, Перемишль 25 зол., д-р Клавдій Білинський, Бережани 10 зол., Олена із Зубрицьких Кулачковська, Львів 10 зол. замість квітів на могилу бл. п. о. прелата Александра Зубрицького. — Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа.

У неділю, 10. ц. м. в год. 18. відбудеться в „Українській Бесіді" у Львові (Народній Дім, I. поверх) виклад д-ра Івана Копача про „Дадаїзм як третій знак часу". По викладі дискусія. Вступ вільний. Гостям раді.

Реколекції для духовенства відбудуться заходом Товариства ОО. Катихитів під проводом ОО. Редемптористів у домівці „Зелемінь" (власности „Священичої Санаторії") у Гребенові (зал. стація й почта в місці) у двох серіях. Перша серія від 10—13 травня ц. р., друга серія від 17—20 травня 1932 р. Хто з ОО. Собратів бажає взяти участь у реколекціях і в якій серії, зволить негайно, найдальше до дня 1. травня повідомити про це о. Степана Смачила, пароха Гребенова й директора санаторії. Удержання за весь час реколекцій 16 зол. — ОО. Реколектанти зволять з собою привести подушку і коцдри. 1679 1—3

Санітарні курси для жіноцтва влаштовує Кружок ім. Ганни Барвінок у Львові при ласкавій допомозі Українського Гігієнічного Товариства. В програму викладів увійдуть: 1. Короткий курс анатомії та фізіольогії людини. 2. Курс загальної та суспільної гігієни і санітарії з особливим узглядненням ролі жінки. 3. Суспільні хороби та боротьба з ними. 4. Дизинфекція та дезинсекція. 5. Догляд за хорими. 6. Перша допомога в наглих випадках. 7. Боєві гази та охорона перед ними.

Виклади будуть відбуватися три рази в тиждень у вечірніх годинах (від 7-ої) в домівці при вул. Мохнацького 12, де Старшина Кружка і приймає зголошення. Оплата за цілий курс для членів Кружка 2 зол., для нечленів 5 зол., для молоді 1 зол. Зголошені на курс мусять точно ходити на усі лекції, бо виклади творять заокруглену цілість.

Перший виклад відбудеться у вівторок 12. квітня в 7-ій годині вечора. 1683 1-9

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ДАРОМ — коронки кльоцкові 9 сотиків; Таблетки від 28 сотиків, Брокати від зол. 6.80; Робітня кап. фіранок, **Фрайліх**, Львів, Сикстуська 21. Централя Відень. 1600 5—?

БІЖУТЕРІЮ — продає найдешевше — Домбровський-Розваржевський — Академічна 2. 1646 1-8

■ КОПЕРТИ ковдрові 7.90; пошевки 3.50; яськи 1.40; простирала 4.50; Робітня ковдер, постелей **Ванк**, площа Марійська 5, I. поверх. 1538 .—14

ОКАЗІЯ! Продам добре розвинений ресторан, склеп, трафіка враз з новим будинком на літниску, повна обстанова, вільне мешкання. Готівкою 2.000 долярів. Листи до Адміністрації „Діла" під „Лише для українця". 1602 7—10

ЕКСТЕРНИ! Користайте з курсів „Знання" (Театинська 10). 1662 2—2

ДИРЕКЦІЯ „Мінерального Живця Черче" винайме на сезон 1932 р. ресторан „Палатка" з повною обстановкою. Оферти приймає до 20. квітня: Дирекція „Мін. Жив. Черче" — Львів, Центробанк, Ринок 10, I. п. 1665 2—2

КОНЦИПІЄНТ з 3-літ. практикою шукає місця в адвоката за скромною винагородою. Зголошення до Адмін. „Діла" „Для концпієнта". 1673 1—4

ГАРНА, умебльована кімната, окремий вхід, евентуально з удержанням для солідного пана негайно до винайму. — Вул. Зиблікевича 44/I. 1685 1-1

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ПРАЛЬНЯ чистить хемічно і фарбує всяку гардеробу. Прання ковнірців 20 сот. Львів, Домініканська 4. Е. Говикович. 1678 1—5

ШОФЕР машиніст виконує всілякі направи та ознайомлений з господарством, шукає посади. Зголошення: Адміністрація „Діла" „Чужинець". 1663 2—2

ПАНСІОН „Роксоляна", 32 кімнати, з обстановкою, їдальня, 3 крамниці, на догідних умовах до винайму в Черчі на сезон 1932 р. Інформації: Львів, Підвалля 7/III. Адміністрація „Ч. Калини". 1664 2-2

КУПИМО більшу парцелю в кліматичнім місці. Першенство — долина Опору і Пруту недалеко залізничої стації. Письменні зголошення під „Уряднича кооператива" до Адміністр. „Діла". 1672 1-1

ГЛУХОТУ, ШУМ, ВИТІК з ух можна вилікувати. Домагайтеся безплатної повчаючої брошури. Адреса: Eufonja, **Liszki.** 1681 1—1

ІНТЕЛІҐЕНТНОЇ ПАННИ на село, що хотіла би помочи мені у домашнім господарстві, прийму за скромною платнею. Зголошення до Адм. „Діла" під „Жінка пароха". 1682 1—1

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТОВ. „НАРОДНЯ ЛІЧНИЦЯ" відбудуться дня 25. квітня в год. 6. веч у льокалі Лікарського Товариства (вул Костюшка 5/I. пов.) з таким денним порядком:

1) Отворення Зборів, 2) Відчитання протоколу останніх Заг. Зборів, 3) Звіт Ради Товариства й Контр. Комісії, 4) Вибір Ради Тов-а і Контр. Комісії, 5) Справа будови Шпиталю і 6) Внески й запити.

У Львові, 8. квітня 1932 р.

За РАДУ ТОВАРИСТВА: **Володимир Леникевич**, голова. **Д-р Тит Бурачинський**, директор. **Д-р Ярослава Рудницька-Криштальська**, секретарка. 1676

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.